

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 155. sjednici, održanoj dana 26.05.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o dodjeli sredstava novčane egzistencijalne naknade za demobilizirane branioce u 2021. godini Ministarstva za boračka pitanja.

II.

Informacija iz tačke I. čini sastavni dio ovog zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/22
Datum, 26.05.2022. godine
Zenica

PREMIJER

Mirnes Bašić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

INFORMACIJA
o dodjeli sredstava novčane egzistencijalne naknade
za demobilizirane branioce u 2021.godini

Zenica, maj 2022. godine

DIO PRVI- UVOD

Glavni strateški cilj Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) je poboljšanje statusa i ostvarivanja prava branilaca i članova njihovih porodica na području Zeničko-dobojskog kantona (daljem tekstu: ZDK). Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 54/19 i 29/22, u daljem tekstu: Zakon) u nadležnost kantonalnim ministarstvima data je obaveza donošenja propisa kojim će se regulisati ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu demobiliziranih branilaca do navršanih 57 godina života. Postupajući po navedenom Ministarstvo je među prvima u Federaciji Bosne i Hercegovine donijelo podzakonski akt Uredbu o novčanoj egzistencijalnoj naknadi za demobilizirane branioce („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/20 i 15/21) (u daljem tekstu: Uredba), kojom je omogućilo navedenoj kategoriji ostvarivanje predmetnog prava. U cilju što efikasnije i transparentnije raspodjele sredstava namijenjenih za novčanu egzistencijalnu naknadu, Ministarstvo je, nakon pribavljanja saglasnosti od Federalnog ministarstva za pitanja boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, zaključilo ugovor o implementaciji modula za obračun i isplatu egzistencijalne naknade sa ovlaštenom softverskom kućom IN2 d.o.o. Sarajevo. Istim se daje mogućnost Ministarstvu da koristi informatičku aplikaciju ISVDV sistema, a u cilju obrade podataka u postupku obračuna i isplate egzistencijalne naknade za demobilizirane branioce sa područja ZDK. Na taj način Ministarstvo je obezbijedilo postojanje jedinstvene baze podataka svih korisnika novčane egzistencijalne naknade, kao i efikasnog praćenja utroška sredstava namijenjenih u tu svrhu.

U svom radu Ministarstvo se pridržava osnovnih principa i načela, pa polazeći od načela transparentnosti u radu, a u skladu sa poglavljem „Plan normativnih aktivnosti Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu“, tačkom B3. Programa rada Vlade ZDK za 2022.godinu koji je usvojen Zaključkom Vlade ZDK broj: 02-30-1436/22 od 27.01.2022.godine, ovaj organ uprave dostavlja Vladi Kantona Informaciju o dodjeli sredstava novčane egzistencijalne naknade za demobilizirane branioce u 2021.godini (u daljem tekstu: Informacija), te prijedlog Zaključka o prihvatanju iste.

Ova Informacija daje prikaz predmeta obrađenih kroz propisani upravni postupak, kao i finansijski prikaz istih za period januar-decembar 2021.godine.

DIO DRUGI- PRAVNI OSNOV

POGLAVLJE I- ZAKONSKI I PODZAKONSKI PROPISI

Zakon je predvidio set prava koja, pod uslovima utvrđenim istim, mogu ostvariti demobilizirani branioци i članovi njihovih porodica. Tako je članom 4. stav 1. tačka e) Zakona definisana mogućnost ostvarenja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu. Za demobilizirane branioce koji su navršili 57 godina života novčana sredstva za ostvarivanje i korištenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu osiguravaju se u Budžetu Federacije, a za demobilizirane branioce mlađe od 57 godina života novčana sredstva osiguravaju se u Budžetu Kantona. Uzimajući u obzir navedeno, članom 20. Zakona propisana je obaveza kantona da svojim propisima uredi uslove, način i postupak ostvarivanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu. Postupajući u skladu sa navedenim Vlada Kantona je na 8. vanrednoj sjednici, održanoj dana 31.03.2020. godine, usvojila Uredbu, koja je objavljena 06.04.2020. godine u Službenim novinama ZDK broj: 6.

Na osnovu člana 4. Uredbe Ministarstvo je donijelo Instrukciju za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za demobilizirane branioce broj: 13-02-5112-2/20 od 15.04.2020. godine (u daljem tekstu: Instrukcija) i Dopunu Instrukcije broj: 13-02-5112-3/20 od 16.04.2020. godine, kojom detaljnije uređuje postupak gradskih/općinskih službi nadležnih za poslove branilačko-invalidske zaštite na području ZDK po zahtjevima za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za

demobilizirane branioce, te način i postupak obračuna i isplate novčanih sredstava po odobrenim zahtjevima.

Poštivajući odredbe članova 3. i 4. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11) ukazala se potreba za usklađivanjem gore navedenog podzakonskog akta sa istima. Nadalje, vođenjem predmetnih upravnih postupaka tokom 2020. i 2021.godine uočeni su nedostaci u smislu nejasnog definisanja određenih pojmova koji su od značaja u postupku odlučivanja, gdje se ukazala potreba za izmjenama i dopunama Uredbe.

Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o novčanoj egzistencijalnoj naknadi za demobilizirane branioce usvojena je Zaključkom Vlade ZDK i objavljena u Službenim novinama ZDK broj: 15/21.

POGLAVLJE II- UREDBA O NOVČANOJ EGZISTENCIJALNOJ NAKNADI ZA DEMOBILIZIRANE BRANIOCE

Novčana egzistencijalna naknada je mjesečna novčana naknada koju Ministarstvo, na osnovu usvojenog programa utroška sredstava Budžeta Kantona planiranih na odjeljku Ministarstva za tekuću budžetsku godinu, odobrava i isplaćuje demobiliziranim braniocima koji ispunjavaju uslove iz Uredbe, a sve u svrhu poboljšanja njihovog materijalnog položaja, odnosno socijalno-ekonomske situacije u kojoj se nalaze.

Članom 2. Uredbe propisani su uslovi koje demobilizirani branilac treba ispuniti kako bi ostvario pravo na dodjelu novčane egzistencijalne naknade, kako slijedi:

- a) nema navršenu dob od 57 godina života;
- b) ima prebivalište na području Kantona u trajanju od najmanje dvije godine u kontinuitetu, osim povratnika u Republiku Srpsku;
- c) je u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu Oružanih snaga proveo najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci ukoliko je u Oružane snage pristupio kao maloljetna osoba ili šest mjeseci po punoljetstvu;
- d) je kao nezaposlena osoba na evidenciji nadležne službe za zapošljavanje u periodu od najmanje 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava; ili ima utvrđenu nesposobnost za rad i privređivanje; ili je korisnik penzije u iznosu od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za decembar 2019. godine (185,88 KM) ili nižem;
- e) ima utvrđena ukupna primanja zajedničkog domaćinstva koja ne prelaze iznos prosječne neto plaće isplaćene u Kantonu za 2019. godinu.

Ministarstvo je vodilo računa o demobiliziranim braniocima koji imaju priznat status ratnog vojnog invalida, koji su pristupili Oružanim snagama kao punoljetna ili maloljetna lica, a koji imaju period učešća u Oružanim snagama kraći od perioda utvrđenog u gore navedenoj tački c), na način da će njihovi zahtjevi biti uzeti u razmatranje kao zahtjevi demobiliziranih branioca koji imaju period učešća u Oružanim snagama od 24 mjeseca.

Način podnošenja zahtjeva i potrebna dokumentacija koja se prilaže uz isti regulisani su članovima od 6-8. Uredbe. Gradska/općinska služba donosi rješenje kojim odobrava ili odbija zahtjev za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, koje dostavlja podnosiocu zahtjeva. Po pravosnažnosti rješenja prvostepeni organ isto, u tri primjerka i kompletnim spisom predmeta, dostavlja Ministarstvu radi provođenja postupka revizije. Članom 11. Uredbe, u postupku revizije, Ministarstvo može dati saglasnost na prvostepeno rješenje ukoliko ocjeni da je isto zakonito i pravilno doneseno, ili može poništiti i vratiti na ponovno rješavanje prvostepenom organu ili sam drugačije rješiti upravnu stvar, ukoliko ocijeni da rješenje sadrži formalno-pravne nedostatke. U provedenim postupcima revizije uočeno je da je rad prvostepenih organa na izuzetno zavidnom nivou, što pokazuje podatak da je Ministarstvo u ukupnom broju zaprimljenih rješenja procentualno na ista dalo 92,76 % saglasnosti, 2,17% istih poništilo i vratilo na ponovni postupak i 3,61% izmijenilo

svojim rješenjem. Navedeno potvrđuje i broj zaprimljenih žalbi u Ministarstvu, kojih je u odnosu na ukupan broj zahtjeva bilo 4,34%.

Članom 12. Uredbe regulisano je da po žalbama, izjavljenim na prvostepena rješenja, rješava Ministarstvo kao drugostepeni postupajući organ. Ministarstvo je od ukupnog broja zaprimljenih žalbi (30 žalbi) njih 93,3 % rješenjem odbilo, 3,3% donijelo rješenje o ponovnom postupku i 3,3% rješenjem žalbu odbacilo.

DIO TREĆI- BROJČANI PRIKAZ OBRAĐENIH ZAHTJEVA, ŽALBI I FINANSIJSKIH SREDSTAVA

POGLAVLJE I- BROJČANI PRIKAZ OBRAĐENIH ZAHTJEVA

U periodu januar-decembar 2021. godine Ministarstvo je zaprimilo ukupno 691 predmet sa zahtjevom za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu sa prvostepenim rješenjima i propisanom dokumentacijom od strane nadležnih službi za boračko-invalidsku zaštitu svih dvanaest općina/ grad Kantona.

U Tabeli 1. dat je prikaz rezultata izvršene revizije po prvostepenim predmetima. Ista se vršila u skladu sa članom 11. Uredbe na način da se na prvostepena rješenja daje saglasnost, ili se ista mogu poništavati i vratiti na ponovno rješavanje ili Ministarstvo samo rješava upravnu stvar.

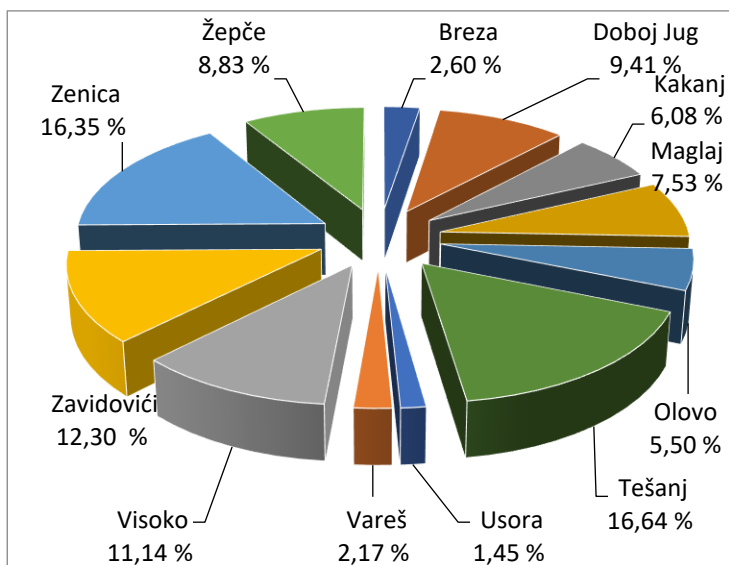
TABELA 1.

OPĆINA/ GRAD	SAGLASNOST	IZMJENJENO PRVOSTEPEN O RJEŠENJE	PONIŠTENO I VRAĆENO NA PONOVI POSTUPAK	PONIŠTENO I RJEŠENO	NENADLEŽNOST	UKUPNO PREDMETA PO GRADOVIMA /OPĆINAMA
Breza	17	1	0	0	0	18
Doboj Jug	63	0	0	0	2	65
Kakanj	40	2	0	0	0	42
Maglaj	41	8	3	0	0	52
Olovo	35	2	1	0	0	38
Tešanj	113	0	2	0	0	115
Usora	9	1	0	0	0	10
Vareš	15	0	0	0	0	15
Visoko	74	1	2	0	0	77
Zavidovići	75	1	2	0	7	85
Zenica	101	8	4	0	0	113
Žepče	58	1	1	1	0	61
UKUPNO	641	25	15	1	9	691

Slika 1. daje prikaz ukupnog broja zahtjeva po gradovima/općinama u ZDK. Najveći broj zahtjeva je podnesen u općini Tešanj, gradu Zenica, gradu Zavidovići, gradu Visoko i dalje kako slijedi.

SLIKA 1.

□

POGLAVLJE II- BROJČANI PRIKAZ ZAPRIMLJENIH ŽALBI

Ministarstvo je zaprimilo i ukupno obradilo 30 žalbi iz sedam gradova/općina Kantona. Općine Breza, Doboj Jug, Tešanj, Usora i Vareš nisu prosljedile nijednu žalbu Ministarstvu u 2021. godini, dok je najveći broj zaprimljen iz grada Zenica. Sve žalbe su riješene u zakonom propisanom roku. U 2021. godini pred nadležnim Kantonalnim sudom u Zenici pokrenuto je pet upravnih sporova koji su okončani presudama kojim nadležni sud odbija tužbe kao neosnovane.

POGLAVLJE III- FINANSIJKI PRIKAZ UTROŠKA SREDSTAVA

Po okončanju revizionog postupka nadležni prvostepeni organi pristupaju kreiranju evidencionih kartona korisnika u ISVDV sistemu, što znači da će takvi korisnici biti na slijedećoj isplati novčane egzistencijalne naknade. Ministarstvo nadležnim Služama za boračko-invalidsku zaštitu dostavlja obavijest o načinu obračuna i isplate sredstava novčane egzistencijalne naknade za svaki mjesec, a u skladu sa sredstvima Budžeta Kantona osiguranim za tu svrhu na budžetskoj stavci Ministarstva. Navedena obavijest sadrži podatke o visini koeficijenta i datumu isplate mjesečnog obračuna. Isplata novčane egzistencijalne naknade se vrši direktno na transakcijske račune poslovnih banaka u kojima korisnici prava imaju otvorene tekuće račune.

Treba imati u vidu da vremenski period vođenja revizionog postupka, te vrijeme koje je potrebno prvostepenim organima za kreiranje evidencionih kartona korisnika, utiču na razliku u broju aktivnih korisnika (korisnici koji se nalaze na obračunskim listama) i pasivnih korisnika (korisnika kojima je priznato pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu, ali se nisu uspjeli uvrstiti u obračunske liste za taj mjesec).

Ukupan broj aktivnih korisnika novčane egzistencijalne naknade u decembru 2021. godine iznosio je 3.735 korisnika.

Tabela 2. prikazuje broj korisnika egzistencijalne naknade po mjesecima u 2021. godini i gradovima /općinama u ZDK.

TABELA 2.

RB	GRAD/ OPĆINA	BROJ KORISNIKA KEN PO MJESECIMA U 2021.GODINI											
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1	BREZA	84	86	88	88	88	89	88	89	88	85	86	85
2	KAKANJ	222	226	228	231	231	230	230	229	223	221	220	218
3	MAGLAJ	356	362	366	361	357	357	360	363	360	367	359	356
4	OLOVO	121	130	130	126	130	132	132	132	130	132	131	132
5	TEŠANJ	573	575	580	581	586	585	587	600	605	606	604	601
6	USORA	76	77	76	75	76	77	76	77	76	75	77	77
7	VAREŠ	72	68	72	74	76	75	75	73	70	71	70	67
8	VISOKO	453	441	451	457	455	456	456	449	454	459	450	453
9	ZAVIDOVIĆI	608	615	616	611	604	600	594	590	590	586	582	576
10	ZENICA	674	668	664	673	674	674	662	665	677	670	680	674
11	ŽEPČE	351	348	346	341	342	346	346	352	350	345	337	334
12	DOBOJ-JUG	118	119	125	126	132	151	153	157	156	161	161	162
UKUPNO		3.708	3.715	3.742	3.744	3.751	3.772	3.759	3.776	3.779	3.778	3.757	3.735

U Budžetu ZDK za 2021.godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/21 od 01.04.2021. godine) na razdjelu 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 200, subanalitika OAD 224- „Novčana egzistencijalna naknada“, obezbijedena su budžetska sredstva u iznosu od 7.200.000,00 KM. Odlukom o preraspodjeli rashoda Ministarstva finansija ZDK broj:07-03-01/11-759-1-1/21 od 17.08.2021. godine budžetska stavka- „Novčana egzistencijalna naknada“ se smanjila za 60.000,00 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta ZDK za 2021. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/21 od 01.12.2021. godine) navedeni transfer je smanjen na 7.110.000,00 KM.

Tabela 3. daje finansijski prikaz utrošenih sredstava u svrhu isplate novčane egzistencijalne naknade po mjesecima u 2021. godini i gradovima/općinama u ZDK.

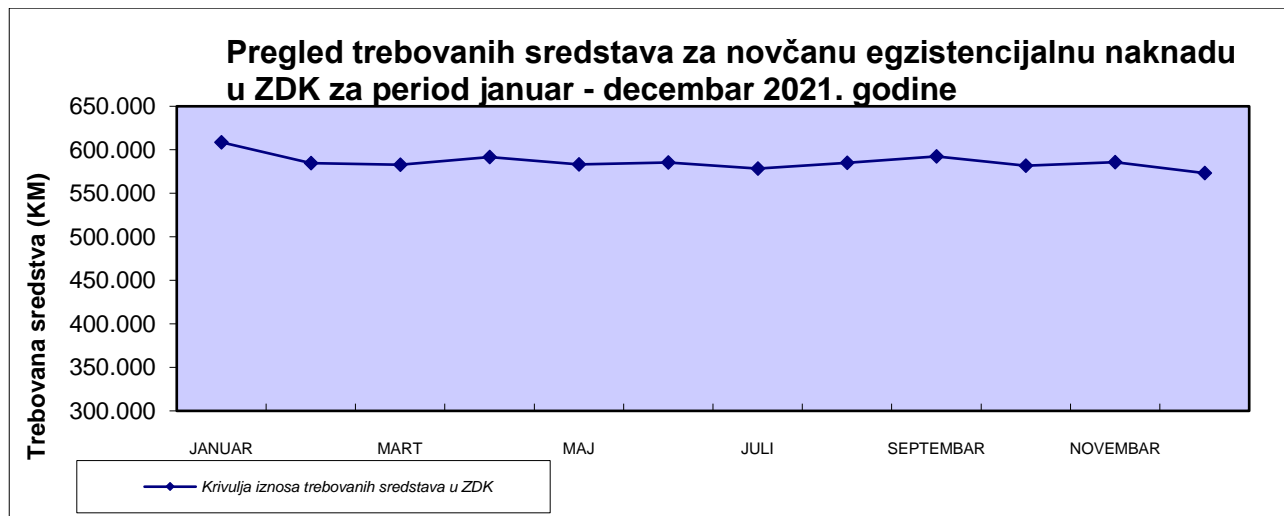
TABELA 3.

RB	GRAD/ OPĆINA	IZNOS ISPLAĆENIH SREDSTAVA ZA NOVČANU EGZISTENCIJALNU NAKNADU PO MJESECIMA U 2021. GODINI												UKUPNO U 2021.
		JANUAR	FEBRUAR	MART	APRIL	MAJ	JUNI	JULI	AUGUST	SEPTEMBAR	OKTOBAR	NOVEMBAR	DECEMBAR	
1	BREZA	13.248,00	13.520,00	13.788,00	13.788,00	13.776,00	13.952,00	13.772,00	13.952,00	13.776,00	13.340,00	13.468,00	13.304,00	163.684,00
2	KAKANJ	32.912,00	32.388,00	31.260,00	31.856,00	31.824,00	31.460,00	31.460,00	31.724,00	31.416,00	30.320,00	30.316,00	29.876,00	376.812,00
3	MAGLAJ	58.080,00	58.116,00	59.128,00	59.964,00	57.460,00	57.272,00	57.680,00	59.004,00	58.554,00	59.904,00	58.028,00	56.984,00	700.174,00
4	OLOVO	20.200,00	22.224,00	22.292,00	20.828,00	21.484,00	21.784,00	21.712,00	21.736,00	21.428,00	21.792,00	21.796,00	21.840,00	259.116,00
5	TEŠANJ	92.912,00	92.340,00	94.080,00	94.024,00	94.184,00	93.572,00	96.024,00	97.388,00	97.152,00	97.148,00	97.220,00	96.448,00	1.142.492,00
6	USORA	11.912,00	12.328,00	11.984,00	11.804,00	11.972,00	12.108,00	11.932,00	12.284,00	11.988,00	11.760,00	12.292,00	12.112,00	144.476,00
7	VAREŠ	11.028,00	10.372,00	11.088,00	11.404,00	11.668,00	11.488,00	11.420,00	11.148,00	10.712,00	10.884,00	10.764,00	10.340,00	132.316,00
8	VISOKO	70.924,00	67.064,00	69.636,00	70.012,00	68.868,00	70.268,00	69.136,00	67.676,00	70.712,00	71.000,00	68.196,00	68.408,00	831.900,00
9	ZAVIDOVIĆI	105.280,00	106.828,00	99.872,00	98.528,00	97.888,00	96.320,00	94.900,00	94.760,00	94.844,00	93.452,00	95.536,00	92.112,00	1.170.320,00
10	ZENICA	117.720,00	93.940,00	95.684,00	106.292,00	99.652,00	97.428,00	92.504,00	96.088,00	102.936,00	93.568,00	100.216,00	94.080,00	1.190.108,00
11	ŽEPČE	55.536,00	56.480,00	53.924,00	52.828,00	53.360,00	55.660,00	53.580,00	54.268,00	54.072,00	53.276,00	52.592,00	52.028,00	647.604,00
12	DOBOJ-JUG	18.864,00	19.044,00	20.080,00	20.248,00	21.192,00	24.016,00	24.348,00	25.144,00	24.792,00	25.436,00	25.412,00	25.704,00	274.280,00
	UKUPNO	608.616,00	584.644,00	582.816,00	591.576,00	583.328,00	585.328,00	578.468,00	585.172,00	592.382,00	581.880,00	585.836,00	573.236,00	7.033.282,00

Iz gore navedenih podataka utvrđuje se da je iznos utrošenih sredstava u odnosu na raspoloživa sredstva 98,92%, što govori o pravilnoj procjeni broja korisnika, te efikasnoj obradi zahtjeva istih.

Dijagram 1. prikazuje iznos trebovanih sredstava za novčanu egzistencijalnu naknadu.

DIJAGRAM 1.

DIO ČETVRTI- ZAKLJUČAK

Gore navedeni broječni prikazi su pokazatelj da je veliki broj demobiliziranih branilaca u lošoj socijalno-ekonomskoj situaciji, te da Ministarstvo vodi računa o ugroženim kategorijama branilačke populacije i nastoji poboljšati njihov materijalan položaj. Kroz vođenje postupaka revizije za utvrđivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, zaključuje se da veliki broj demobiliziranih branilaca živi u domaćinstvima bez ikakvih primanja, odnosno da u većini slučajeva ni supružnici istih nisu u radnom odnosu. Pored toga, demobilizirani branioци su roditelji dvoje ili više djece koja se školuju i kojima isti moraju obezbijediti osnovne uslove za život. Primjetna je i činjenica da je većina demobiliziranih branilaca narušenog zdravstvenog stanja, što je otežavajuća okolnost u njihovom zaposlenju. Uzimajući u obzir sve navedeno zaključuje se da su to porodice koje žive na rubu egzistencije i kojima je ovaj vid materijalne pomoći jedini prihod u domaćinstvu.

Pored navedenog, neophodno je napomenuti da je dana 12.04.2022.godine Parlament Federacije Bosne i Hercegovine usvojio set izmjena i dopuna zakona iz oblasti branilačko-invalidske zaštite. Izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica utvrđena je obaveza kantonima da uredе uslove, način i postupak ostvarivanja prava na egzistencijalnu naknadu supruga umrlih demobiliziranih branilaca životne dobi do 57 godina. Navedena obaveza podrazumijeva potrebu donošenja nove Uredbe, kao i povećanje budžetskih sredstva za tu namjenu.

MINISTAR

Fahrudin Čolaković